

**Zestawienie odpowiedzi
na najczęściej zadawane pytania dotyczące obowiązków wytwórców
energii z odnawialnych źródeł energii po wygranej aukcji**

Przepisy ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2017 r., poz. 1148, z późn. zm.) - dalej: „ustawa OZE”, statuują liczne obowiązki wytwórców energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, których oferty wygrały aukcje.

Mając na względzie zgłaszane przez uczestników rynku pytania i wątpliwości dotyczące interpretacji przepisów regulujących powyższe zagadnienia, poniżej uprzejmie przedstawiamy stosowne wyjaśnienia, **odnoszące się do stanów faktycznych zawartych w pytaniach zainteresowanych podmiotów.**

Jednocześnie zastrzec należy, że wszystkie osoby i podmioty stosujące prawo, w tym organy administracji publicznej, dokonują interpretacji przepisów prawa na własną odpowiedzialność i ryzyko, przy czym dokonana interpretacja może podlegać późniejszej weryfikacji w ewentualnym postępowaniu sądowym. Organy administracji publicznej czynią to w szczególności w toku postępowania administracyjnego, w odniesieniu do konkretnego stanu faktycznego.

Poniższe wyjaśnienia nie stanowią zatem powszechnie wiążącej wykładni przepisów ustawy OZE, a dopuszczalność ich odniesienia do konkretnej sprawy zależy od tożsamości występujących w jej ramach okoliczności faktycznych.

I. Przesunięcie terminu wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w „nowej” instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy OZE.

Wytwórcy składając ofertę na sprzedaż energii elektrycznej za pośrednictwem Internetowej Platformy Aukcyjnej (IPA), wskazują m.in. planowaną datę pierwszego wytworzenia energii elektrycznej w aukcyjnym systemie wsparcia. W tym miejscu należy zauważyć, iż ze względu na specyfikę procesu inwestycyjnego, a także **obiektywne okoliczności wpływające na czas jego trwania**, faktyczna data pierwszego wytworzenia energii elektrycznej w danej instalacji może ulec określonej modyfikacji.

W myśl art. 79 ust. 3 pkt 6 ustawy OZE, **oferta złożona przez uczestnika aukcji zawiera informację o ilości energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, jaką uczestnik aukcji planuje wytworzyć w instalacji odnawialnego źródła energii, w kolejnych następujących po sobie latach kalendarzowych.** Z kolei, przepis art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a ustawy OZE, zobowiązuje uczestnika aukcji do **wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, zależnie od technologii, odpowiednio w terminie 24, 48 lub 72 miesiące** od dnia zamknięcia aukcji.

Taka konstrukcja analizowanych norm prawnych, pozwala przyjąć, że ewentualna modyfikacja terminu pierwszego wytworzenia energii elektrycznej, w stosunku do daty podanej w tym względzie przez wytwórcę w treści oferty, dopuszczalna jest wyłącznie w granicach wynikających z art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a ustawy OZE.

II. Zmiana harmonogramu wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii po wygranej aukcji.

W myśl art. 79 ust. 3 pkt 3 ustawy OZE, oferta aukcyjna zawiera informacje o ilości i cenie, za jaką uczestnik aukcji zobowiązuje się sprzedać energię elektryczną zadeklarowaną w systemie aukcyjnym. Z kolei, zgodnie z art. 79 ust. 3 pkt 6 ustawy OZE, oferta złożona przez uczestnika aukcji zawiera informację o ilości energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii wyrażonej w MWh, jaką uczestnik aukcji planuje wytworzyć w instalacji odnawialnego źródła energii, **w kolejnych następujących po sobie latach kalendarzowych.**

Powyższa konstrukcja analizowanych norm prawnych nakazuje przyjąć, że **wolumen energii objęty ofertą zwycięzcy aukcji, podzielony na poszczególne, następujące po sobie lata kalendarzowe, jest parametrem stałym, a zatem niepodlegającym modyfikacji po wygraniu danej aukcji.**

Powyższe reguły znalazły swoje odzwierciedlenie w konstrukcji IPA. Wytwórcy składając ofertę na sprzedaż energii elektrycznej za pośrednictwem systemu informatycznego, wskazują m.in. planowaną datę wytworzenia energii elektrycznej po raz pierwszy, a także datę zakończenia wytwarzania energii w aukcyjnym systemie wsparcia. Wprowadzenie ww. dat przez wytwórcę do formularza IPA powoduje ustalenie okresu wsparcia w systemie aukcyjnym dla instalacji, której dotyczy składana oferta w podziale na poszczególne lata kalendarzowe. Wolumeny energii elektrycznej wprowadzane do poszczególnych pól formularza, odzwierciedlających kolejne lata

kalendaryzowane, składają się na całkowitą ilość energii podlegającą sprzedaży w ramach aukcyjnego systemu wsparcia. Przyjęcie przez wytwórcę założenia, zgodnie z którym rozpoczęcie wytwarzania energii elektrycznej nastąpi np. w połowie roku, powoduje, że zaoferowana ilość energii elektrycznej w pierwszym roku kalendarzowym dotyczy w istocie wyłącznie części tego roku.

Biorąc powyższe pod uwagę należy wskazać, iż przesunięcie terminu wytworzenia i sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej na potrzeby aukcyjnego systemu wsparcia, może spowodować **przesunięcie wolumenów energii elektrycznej na inne lata kalendarzowe niż te, które zostały pierwotnie objęte ofertą. Takie przesunięcie ma szczególne znaczenie w przypadku gdy na etapie oferty wytwórca zakładał rozpoczęcie wytwarzania energii elektrycznej w innej części roku kalendarzowego niż następnie wytworzenie to faktycznie wystąpiło.**

W konsekwencji może okazać się że:

a) wytworzenie zadeklarowanej ilości energii elektrycznej w pierwszym roku kalendarzowym nie będzie możliwe (wytwórca wytworzy zbyt małą ilość energii elektrycznej w stosunku do zadeklarowanej w ofercie),

względnie

b) wytwórca wytworzy w pierwszym roku kalendarzowym istotnie więcej energii elektrycznej niż pierwotnie zakładał w ofercie.

Przesunięcie okresu wsparcia oraz wolumenów energii przyporządkowanych do kolejnych lat kalendarzowych będzie również wpływać na rozliczenie ostatniego roku, objętego ofertą. **Powyższe nie uprawnia natomiast wytwórcy do modyfikacji wolumenów energii planowanych do wytworzenia w pierwszym, drugim i następnych latach wsparcia w ramach systemu aukcyjnego.** W tym kontekście należy zwrócić uwagę na niebudzące wątpliwości brzmienie art. 83 ust. 2 ustawy OZE, który nakłada na wytwórcę obowiązek każdorazowego **rozliczenia ilości energii określonej przez niego w ofercie**, w okresie każdych pełnych 3 lat kalendarzowych, oraz po zakończeniu okresu wsparcia. Obowiązek ten obwarowany został sankcją karną przewidzianą w art. 168 pkt 15 ustawy OZE, zgodnie z którym karze pieniężnej podlega ten, kto nie wytworzył energii, o której mowa w art. 72 ustawy OZE, **w ilości większej lub równej 85% ilości określonej w ofercie wytwórcy**, który wygrał aukcję, w okresach rozliczeniowych wskazanych w art. 83 ust. 2 tej ustawy.

Ponadto, należy zwrócić uwagę, że zaoferowanie sprzedaży energii elektrycznej w ofercie aukcyjnej jest zobowiązaniem do dostarczenia energii w określonych ilościach

i terminach. Dane te są publikowane przez Prezesa URE w informacjach o wynikach aukcji, wykorzystywane do celów planowania wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii i do kalkulacji stawki opłaty OZE na kolejne lata kalendarzowe. Dlatego też **wytwórca powinien dołożyć wszelkich starań, aby, na etapie składania oferty, prawidłowo przewidzieć termin wytworzenia energii po raz pierwszy, a następnie wypełnić w jak największym stopniu zobowiązanie złożone w ofercie aukcyjnej.**

III. Realizacja obowiązku wynikającego z art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy OZE - potwierdzanie wytworzenia energii elektrycznej po raz pierwszy w „nowej” instalacji odnawialnego źródła energii, o której mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy OZE.

Wywiązanie się z obowiązku określonego **w art. 83 ust. 1 pkt 2** ustawy OZE dla tzw. "nowych" instalacji odnawialnego źródła energii, **liczone jest od dnia pierwszego wytworzenia energii elektrycznej** z instalacji odnawialnego źródła energii i wprowadzenia jej do sieci elektroenergetycznej, **z uwzględnieniem tzw. „rozruchu technologicznego”, potwierdzonego przez operatora systemu elektroenergetycznego, przesyłowego albo dystrybucyjnego.** Zgodnie z powołanym art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy OZE, wytwórca ma **30 dni na przekazanie** Prezesowi URE, potwierdzonej przez operatora sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej **informacji o terminie wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej** z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji.

IV. Sprzedaż energii elektrycznej wytworzonej w instalacjach odnawialnego źródła energii w aukcyjnym systemie wsparcia, a obowiązek uzyskania koncesji.

Istotą aukcyjnego systemu wsparcia nie jest samo wytworzenie energii ze źródeł odnawialnych (jak miało to miejsce np. w przypadku świadectw pochodzenia), **lecz wprowadzenie energii do sieci i jej sprzedaż**, stanowiąca wyraz prowadzonej w tym zakresie działalności gospodarczej, której wykonywanie wymaga, z wyjątkiem wytwórców w mikroinstalacji, uzyskania stosownej koncesji, względnie wpisu do rejestru wytwórców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji odnawialnych źródeł energii, czy też wpisu do rejestru wytwórców biogazu rolniczego albo wpisu do rejestru wytwórców biopłynów, o czym przesądza brzmienie art. 3 ustawy OZE w związku z art. 32 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2017 r., poz. 220, z późn. zm.).

W tym miejscu należy podkreślić, iż wprawdzie w przepisach ustawy OZE przewidziana została definicja legalna rozruchu technologicznego, to jednak wsparcie energii elektrycznej wytworzonej w tym okresie przewidują wyłącznie art. 42 ust. 5 oraz art. 45 ust. 1 tej ustawy, odnoszące się do systemu obowiązkowego zakupu tej energii oraz systemu świadectw pochodzenia. Analogicznych rozwiązań nie przewidują natomiast przepisy dotyczące aukcyjnego systemu wsparcia, co **wyklucza możliwość aplikowania o wsparcie za energię wytworzoną w czasie rozruchu technologicznego**. Wytwarzanie energii elektrycznej w ramach rozruchu technologicznego, a zatem na etapie w istocie poprzedzającym prowadzenie koncesjonowanej lub regulowanej działalności gospodarczej, polega na podjęciu niezbędnych i koniecznych czynności przygotowawczych związanych z planowanym uruchomieniem jednostki wytwórczej. Na etapie prowadzenia rozruchu technologicznego bezpośrednim zamiarem nie jest i nie może być jeszcze prowadzenie działalności gospodarczej, lecz przeprowadzenie prób i testów służących uzyskaniu wszelkich niezbędnych dokumentów pozwalających na użytkowanie obiektu, a w konsekwencji na uzyskanie koncesji, wpisu do rejestru wytwórców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji odnawialnych źródeł energii, wpisu do rejestru wytwórców biogazu rolniczego albo wpisu do rejestru wytwórców biopłynów.

Wydaje się zatem zasadne przyjęcie stanowiska, zgodnie z którym wytwórca może rozpocząć składanie wniosków o pokrycie ujemnego salda, o których mowa w art. 93 ust. 2 pkt 3 ustawy OZE lub rozpocząć realizację umowy zawartej ze sprzedawcą zobowiązany, o której mowa w art. 82 ust. 1 tej ustawy wyłącznie w przypadku, gdy dana instalacja została objęta koncesją na wytwarzanie energii elektrycznej, względnie wpisem do rejestru wytwórców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie małych instalacji odnawialnych źródeł energii, wpisem do rejestru wytwórców biogazu rolniczego albo wpisem do rejestru wytwórców biopłynów. **Powyższy obowiązek nie dotyczy oczywiście wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacjach, którzy zostali wyłączeni spod obowiązków koncesyjnych/rejestrowych.**

Należy mieć jednak na uwadze, że ostateczną decyzję w kwestii pozytywnego rozpoznania wniosku o pokrycie ujemnego salda podejmuje każdorazowo operator rozliczeń energii odnawialnej tj. Zarządca Rozliczeń S.A.

V. Rozpoczęcie okresu wsparcia, o którym mowa w art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy OZE dla „nowych” instalacji odnawialnego źródła energii, o których mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy OZE.

Zgodnie z brzmieniem art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy OZE, okres obowiązku zakupu energii elektrycznej oraz prawa do pokrycia ujemnego salda dla tzw. instalacji „nowych” wynosi maksymalnie **15 lat od dnia sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej po dniu zamknięcia aukcji**. Natomiast art. 92 ust. 6 pkt 2 ustawy OZE precyzuje, że obowiązek zakupu energii elektrycznej oraz prawo do pokrycia ujemnego salda przysługuje w okresie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 77 ust. 1 tej ustawy (maksimum 15 lat), od dnia wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej w tych instalacjach i wprowadzenia tej energii do sieci dystrybucyjnej lub przesyłowej, nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2035 r., przy czym okres ten liczy się **od dnia sprzedaży po raz pierwszy energii elektrycznej po dniu zamknięcia aukcji**.

Faktyczne rozpoczęcie okresu wsparcia, w którym przysługuje prawo sprzedaży energii po stałej cenie wynikającej z oferty, bądź odpowiednio prawo do pokrycia ujemnego salda **należy zatem utożsamiać ze sprzedażą energii elektrycznej po raz pierwszy w ramach aukcyjnego systemu wsparcia, prowadzoną - w przypadkach wskazanych w ustawie - w oparciu o uzyskaną koncesję, względnie wpis do właściwego rejestru działalności regulowanej (por. pkt IV)**.

Nadto, należy zaznaczyć, iż **rozpoczęcie sprzedaży** energii elektrycznej w ramach aukcyjnego systemu wsparcia dotyczy energii faktycznie objętej wsparciem **tj. energii dla której wytwórca występuje po raz pierwszy z wnioskiem o pokrycie ujemnego salda bądź rozpoczyna realizację umowy zawartej ze sprzedawcą zobowiązany**. Powyższe stanowisko znalazło potwierdzenie w piśmie Ministra Energii z dnia 12 grudnia 2017 r. (znak: DEO.I.070.11.2017), zgodnie z którym okoliczność **sprzedaży energii elektrycznej po dniu zamknięcia aukcji** wytworzonej w tzw. „nowej instalacji” odnawialnego źródła energii **nie prowadzi sama przez się do rozpoczęcia biegu okresu wsparcia**, o którym mowa w art. 77 ust. 1 ustawy OZE, **do chwili, gdy wytwórca/sprzedawca zobowiązany wraz z pierwszym wnioskiem o pokrycie ujemnego salda, nie wskaże daty pierwszego wytworzenia energii na potrzeby aukcyjnego systemu wsparcia - jest to pierwszy dzień sprzedaży energii elektrycznej wskazany w pierwszym wniosku o pokrycie ujemnego salda, powstałego w związku z dokonaniem sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej, prowadzonej - w przypadkach wskazanych w ustawie - w oparciu**

o uzyskaną koncesję, względnie wpis do właściwego rejestru działalności regulowanej (por. pkt IV).

Data ta stanowić będzie również początek biegu okresu rozliczenia ilości energii, o którym mowa w art. 83 ust. 2 ustawy OZE, oraz rozliczenia stopnia wykorzystania mocy, o którym mowa w art. 83 ust. 3a tej ustawy.

W konsekwencji, **wytwórca co do zasady może zdecydować** o rozpoczęciu sprzedaży energii elektrycznej z instalacji odnawialnego źródła energii elektrycznej w ramach systemu aukcyjnego i w dogodnym momencie do tego systemu przystąpić, **uwzględniając:**

- **obowiązek wytworzenia po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji odnawialnego źródła energii, zależnie od technologii, odpowiednio w terminie 24, 48 lub 72 miesięcy od dnia zamknięcia aukcji (art. 79 ust. 1 pkt 8 lit. a ustawy OZE);**
- **obowiązek uzyskania pozwoleń oraz innych dokumentów wymaganych do rozpoczęcia działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii elektrycznej - koncesja, wpis do RMIOZE, wpis do rejestrów prowadzonych przez KOWR (por. pkt IV);**
- **graniczną datę obowiązku zakupu energii elektrycznej i pokrycia ujemnego salda - 31 grudnia 2035 r (art. 92 ust. 6 pkt 2 ustawy OZE).**

W interesie każdego wytwórcy jest rozpoczęcie wytwarzania, wprowadzania do sieci i sprzedaży energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w aukcyjnym systemie wsparcia w takim terminie, który po pierwsze będzie zgodny z art. 79 ust. 3 pkt 8 lit. a ustawy OZE, a po wtóre - **zminimalizuje ryzyko niewykonania obowiązku sprzedaży energii elektrycznej w ilości wskazanej przez niego w ofercie i konieczności ponoszenia kar pieniężnych lub częściowej utraty prawa do pokrycia ujemnego salda.**

VI. Rozliczenie ilości energii elektrycznej wytworzonej w instalacji odnawialnego źródła energii

Zgodnie z art. 83 ust. 2 ustawy OZE, rozliczenie obowiązku wytworzenia przez wytwórcę, który wygrał aukcję, energii elektrycznej w ilości zadeklarowanej w ofercie, następuje **po zakończeniu okresu każdego pełnych trzech lat kalendarzowych.** Oznacza to, że w przypadku rozpoczęcia wytwarzania, wprowadzania do sieci

i sprzedaży energii z odnawialnego źródła energii w trakcie roku (tj. w innej dacie niż 1 stycznia danego roku kalendarzowego), **pierwszy okres rozliczeniowy obejmie ten rok oraz następujące po nim trzy pełne lata kalendarzowe.** W analogiczny sposób ustalony zostanie pierwszy trzyletni okres rozliczeniowy, w przypadku konieczności zastosowania sankcji karnej przewidzianej dyspozycją art. 168 pkt 15 ustawy OZE, co oznacza, że **w przypadku uruchomienia instalacji w trakcie roku pierwsze rozliczenie obejmuje pozostałą część tego roku i trzy kolejne pełne lata kalendarzowe.** Następne okresy rozliczeniowe będą obejmowały kolejne trzy pełne lata kalendarzowe od zakończenia pierwszego okresu realizacji oferty. Rozliczenie ostatniego okresu następuje natomiast po zakończeniu okresu wsparcia.